

Onderzoek naar de procedure maatschappelijke noodzaak

Wouter Dursin, Prof. dr. Bram Verschuere, Prof. dr. Rudi Roose

Procedure maatschappelijke noodzaak

- Vraag naar evaluatie door SWVG
- Behoort tot de automatische toekenningsgroep (ATK)
- Dus een uitzonderingsprocedure

“2.212 meerderjarigen ontvingen hun gevraagde persoonsvolgend budget in 2018, waarvan de helft nood- of spoedsituaties of een maatschappelijke noodzaak betrof” (VAPH, 2019).

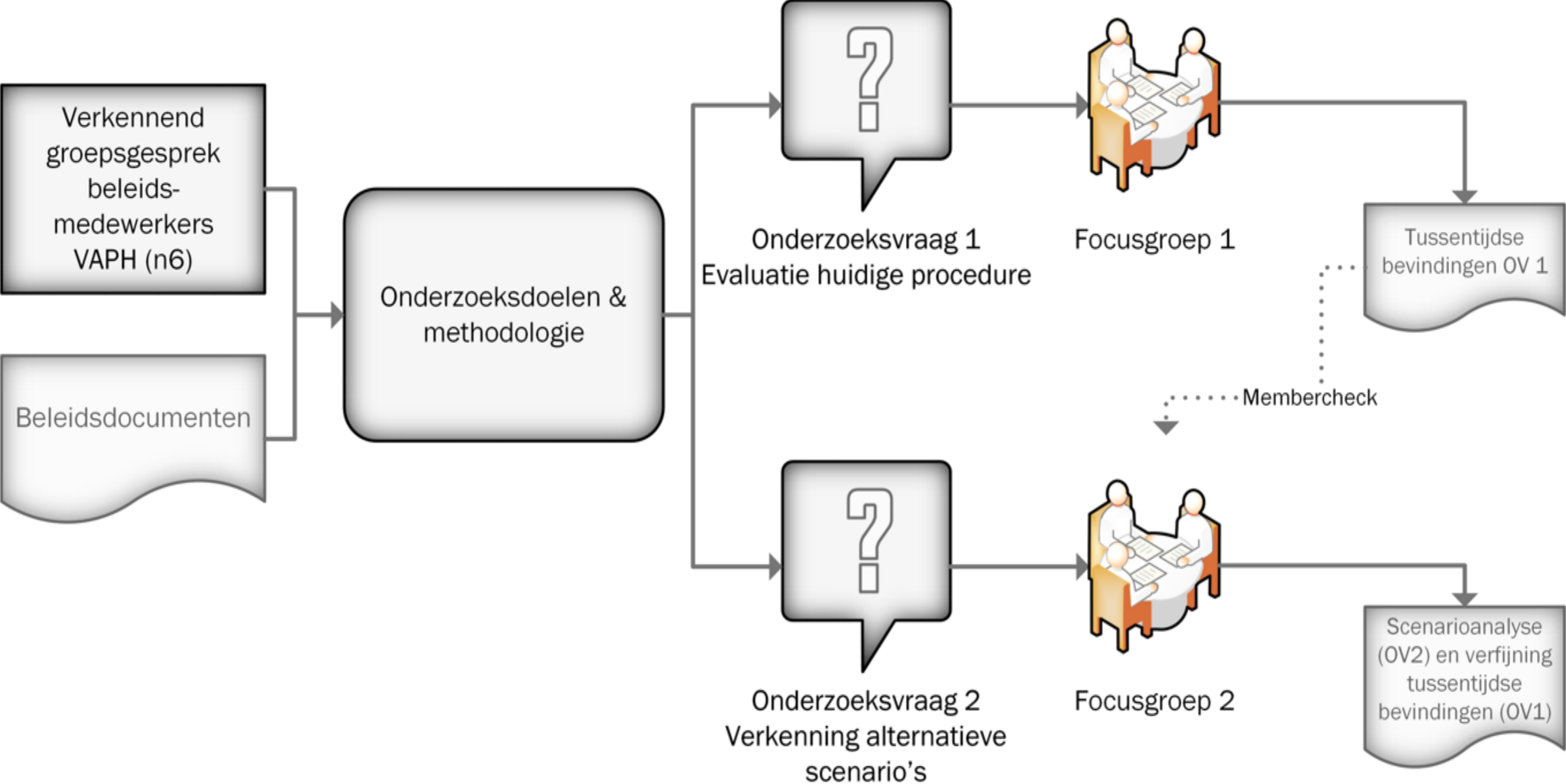
Definitie maatschappelijke noodzaak

- De persoon met een handicap wordt ernstig fysiek, psychisch, emotioneel of seksueel **misbruikt door** de mantelzorgers of samenwonende personen uit het netwerk, of de persoon met een handicap is het slachtoffer is van incest.
- De persoon met een handicap wordt ernstig fysiek, psychisch of emotioneel **verwaarloosd door** de mantelzorgers of samenwonende personen uit het netwerk.
- Er is ernstig fysiek, psychisch, emotioneel of seksueel **misbruik door de** persoon met een handicap ten aanzien van de mantelzorgers of samenwonende personen.
- Er is ernstige fysieke, psychische of emotionele **verwaarlozing door de** persoon met een handicap ten aanzien van de mantelzorgers of samenwonende personen.

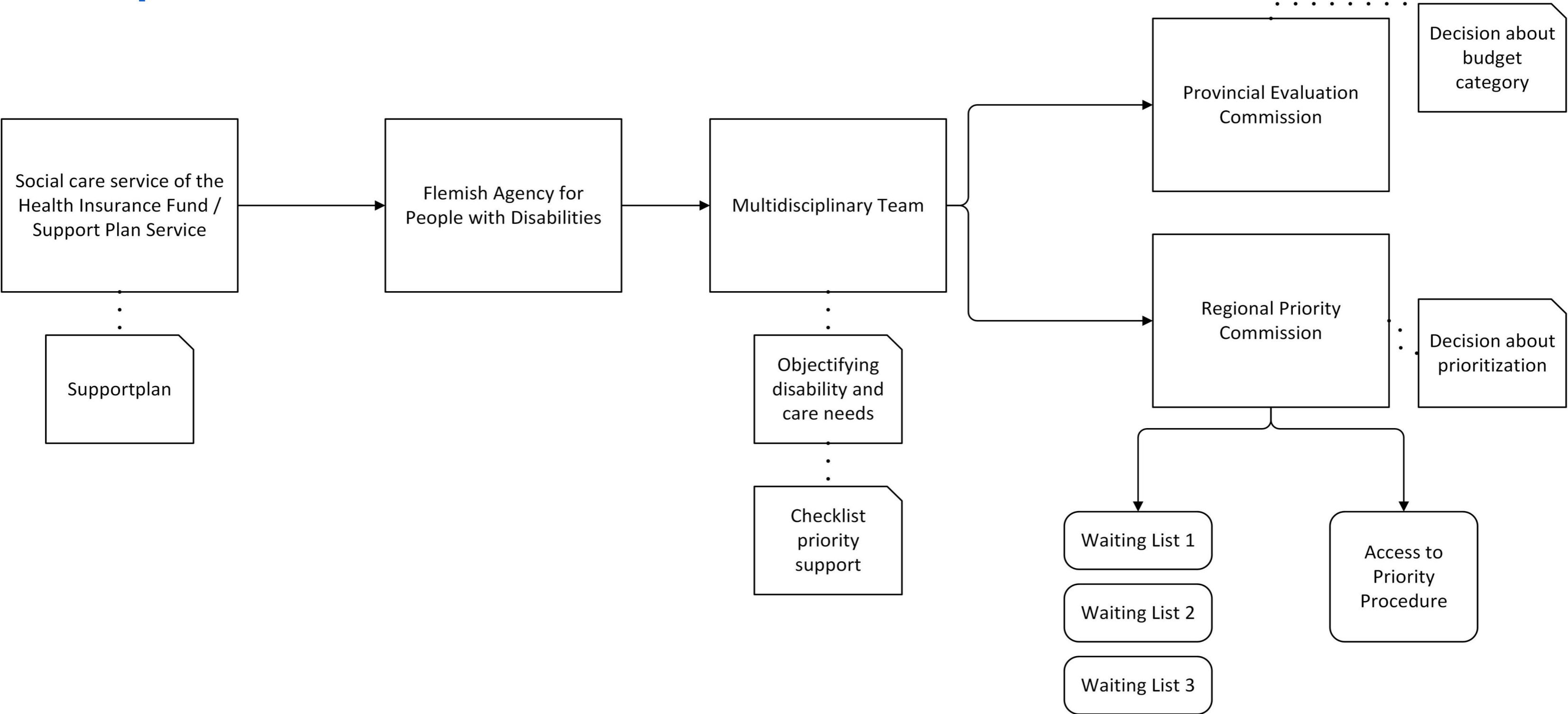
Onderzoeksdoelen

1. Evaluatie van het voortraject PVB in kader van procedure maatschappelijke noodzaak
  - a. Knelpunten voor doelgroep
  - b. Bestuurlijk-organisatorische knelpunten
2. Afwegingskader voor alternatieve inrichting van het voortraject

Methodologie

Het proces en de actoren

Resultaten

Knelpunten doelgroep

- Afbakening
  - Definitie vs. personen in kwetsbare context
  - Beoordelingskader: wat is 'ernstig'?
- Meerwaarde van het voortraject
  - Ondersteuningsplanning vs. crisissituatie
  - Zorgzwaarteinschaling
- Zelfbeschikking
  - Andere verhouding netwerk – zorgvrager
  - Specifieke aanpak is noodzakelijk

Bestuurlijk organisatorisch

Grenzen van het beleid

1. Tussen beleid voor PmH en belendende sectoren
2. Tussen reguliere procedure en maatschappelijke noodzaak
3. Intern in de procedure maatschappelijke noodzaak

Beleidsaanbevelingen

- Op basis van:
  - Analyse vastgestelde knelpunten
  - Evaluatie van alternatieve scenario's

Beleidsaanbevelingen

1. Problematiek MaNo vergt specifiek aanpak
  - a. Beperken doorlooptijd i.f.v. dringende ondersteuningsnood met prioritaire inzet op crisissituatie (cfr. procedure noodsituatie)
2. Intensievere ondersteuning en begeleiding
  - a. Inzet op kwalitatieve procesbegeleiding doorheen het voortraject
  - b. Tijdelijke ondersteuning op korte termijn
  - c. Bijkomende bijstand of controle na toekenning van middelen (doelbereiking)

Beleidsaanbevelingen

3. Criteria en afbakening van de doelgroep
4. Bestuurlijke vormgeving moet rekening houden met interactie op de 'grenzen'
  - a. Preventieve inzet i.s.m. belendende sectoren
  - b. Voldoende perspectief op KT ondersteuning binnen reguliere procedure
5. Aanpak van bottlenecks door gedesaggregeerde procedure
  - a. Interne & externe transparantie verhogen
  - b. Communicatie- en informatiedoorstroom

Wouter Dursin

Onderzoeker

VAKGROEP BESTUURSKUNDE EN PUBLIEK
MANAGEMENT

E wouter.dursin@ugent.be

www.ugent.be

Universiteit Gent

@ugent

Ghent University

